

PRAWA CZŁOWIEKA W CZORAJ – PRAWA CZŁOWIEKA DZISIAJ

DZIECI W AUSCHWITZ – NIE MOŻNA O NICH ZAPOMNIEĆ

POLSKO-NIEMIECKA WYMIANA MŁODZIEŻY I WARSZTATY FILMOWE

MENSCHENRECHTE GESTERN – MENSCHENRECHTE HEUTE

DIE KINDER VON AUSCHWITZ – MAN DARF SIE NICHT VERGESSEN

DEUTSCH-POLNISCHE JUGENDBEGEGNUNG UND FILMWORKSHOP

HUMAN RIGHTS YESTERDAY – HUMAN RIGHTS TODAY

THE CHILDREN OF AUSCHWITZ – THEY MUST NOT BE FORGOTTEN

GERMAN-POLISH YOUTH MEETING AND FILM WORKSHOP

TERMIN | TERMIN | DATE: 1. CZĘŚĆ | TEIL 1 | 1ST PART:

20.–25.03.2017, MDSM | IJBS | IYMC Oświęcim/Auschwitz

ORGANIZATORZY | ORGANISATION | ORGANISATION:

MDSM Oświęcim, Międzynarodowe Forum Burg Liebenzell w Bad Liebenzell
IJBS Oświęcim/Auschwitz, Internationales Forum Burg Liebenzell in Bad Liebenzell
IYMC Oświęcim/Auschwitz, International Forum Burg Liebenzell in Bad Liebenzell

KOORDYNACJA | KOORDINATION | COORDINATION: Olga Onyszkiewicz

W 15. rocznicę współpracy pomiędzy Międzynarodowym Domem Spotkań Młodzieży i Międzynarodowym Forum Burg Liebenzell w Bad Liebenzell (Niemcy) odbyło się w Oświęcimiu kolejne spotkanie młodych Polaków i Niemców. Tematem przewodnim tegorocznego projektu „Prawa człowieka wczoraj – prawa człowieka dzisiaj” był los dzieci i młodzieży podczas II wojny światowej. Pomysł zgłębienia tej tematyki zrodził się podczas ubiegłorocznej wymiany polsko-niemieckiej po spotkaniu z panią Lidią Maksymowicz – dzieckiem cudownie ocalonym z Auschwitz.

Sześciodniowe seminarium rozpoczęło się od analizy głównych wydarzeń związanych z rozwojem narodowego socjalizmu i polityki III Rzeszy na ziemiach okupowanych. Podczas historycznego spaceru po Oświęcimiu, połączonego z wizytą w Muzeum Żydowskim, uczestnicy poznali przedwojenne życie mieszkańców Oświęcimia, w szczególności dzieci żydowskich. Usłyszeli o losach rodziny Haberfeld i o szczęśliwym dzieciństwie Henryka Schönkera w Oświęcimiu.

Podczas wizyty w Miejscu Pamięci Auschwitz-Birkenau oraz warsztatów na wystawach narodowych i w Fabryce Schindlera w Krakowie młodzi Polacy i Niemcy pogłębili swoją wiedzę na temat eksterminacji Żydów, warunków życia w getcie, masowych zbrodniach w obozie koncentracyjnym i zagłady. Porównali wojenne losy dzieci żydowskich różnych narodowości, dzieci polskich i niemieckich. Spojrzeli na ich ówczesne życie z perspektywy Deklaracji Genewskiej z 1924 roku, która w pięciu punktach określała prawa dziecka do normalnego rozwoju fizycznego i duchownego: „...ludzkość powinna dać dziecku wszystko, co posiada najlepszego” i zapewnić wyżywienie, opiekę, pomoc medyczną, edukację i wychowanie. Niestety, dzieci polskie mogły się rozwijać tylko w niewielkim stopniu. Dekretami niemieckich władz okupacyjnych skazane zostały na ciężką pracę, głód i niemalże brak edukacji. Dzieciom żydowskim odebrano wszelkie prawa i większość z nich skazano na śmierć.

O powojennych losach tych, które przeżyły wojnę, opowiedział uczestnikom seminarium Alwin Meyer, autor książki „Vergiss deinen Namen nicht – Die Kinder von Auschwitz” („Nie zapomnij swojego imienia – Dzieci z Auschwitz”). Wiele z nich zostało na świecie zupełnie samych i do dziś nie potrafi uwolnić się od traumatycznych przeżyć. Zostały pozbawione dzieciństwa, rodziny, szczęścia i miłości. Straciły przyjaciół, swoje ulubione miejsca i przedmioty. Niektórym udało się wiele lat po wojnie odnaleźć swoich krewnych, nie udało się jednak odnowić bliskich relacji z nimi. Rodzinne więzi zostały na zawsze zniszczone.

Uczestnicy projektu wyrazili swoje emocje i refleksje poprzez kadry filmowe realizowane przez cały czas trwania seminarium. Stworzony przez nich film „Dzieci Auschwitz – Nie wolno o nich zapomnieć” pokazuje, jak głęboko poruszyło ich pogwałcenie podstawowych praw człowieka, takich jak: wolność, prawo do życia, do rozwoju fizycznego, emocjonalnego i duchowego. Wyrazem głębokich refleksji i wielu emocji wywołanych kolejnymi punktami programu jest również muzyka do filmu skomponowana w czasie seminarium przez niemieckiego uczestnika Finna Scheuble oraz rysunek namalowany przez Weronikę Olejarz.

Podczas drugiej części projektu, jesienią w Bad Liebenzell, skoncentrujemy się na tematyce związanej z prawami dzieci i młodzieży współcześnie. Podejmiemy się próby znalezienia odpowiedzi na pytania: Czy są one wszędzie respektowane? Czy wszystkie dzieci i młodzież mają obecnie zapewnioną opiekę, wyżywienie, edukację? Czy we współczesnych świecie dzieci nie są już poniżane i wykorzystywane? Poprzez odniesienia do różnych wydarzeń we współczesnym świecie spróbujemy przekonać młodzież do krytycznego odbioru

rzeczywistości, pobudzić ją do działań na rzecz potrzebujących i wpłynąć na rozwój jej dojrzałości obywatelskiej.

Seminarium sfinansowane ze środków Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM) w ramach projektu „Zachować pamięć” oraz dzięki wsparciu Fundacji Pamięci Ofiar Auschwitz-Birkenau.

Film: „Dzieci Auschwitz – nie wolno o nich zapomnieć”

https://www.youtube.com/watch?v=pWnuATul_f4&t=205s

DE

Zum 15. Jahrestag der Zusammenarbeit zwischen der Internationalen Jugendbegegnungsstätte und dem Internationalen Forum Burg Liebenzell in Bad Liebenzell (Deutschland) fand in Oświęcim erneut ein Treffen polnischer und deutscher Jugendlicher statt. Im Mittelpunkt des diesjährigen Projektes „Menschenrechte gestern – Menschenrechte heute” stand das Schicksal der Kinder und Jugendlichen während des 2. Weltkrieges. Die Idee, sich mit diesem Thema zu beschäftigen, entstand bei der deutsch-polnischen Begegnung im November 2016 nach dem Zeitzeugengespräch mit Lidia Maksymowicz, die als Kind Auschwitzhäftling war und überlebt hat.

Das sechstägige Seminar begann mit der Analyse der wichtigsten Ereignisse im Zusammenhang mit der Entwicklung des Nationalsozialismus und der Politik des Dritten Reiches in den besetzten Gebieten. Während des historischen Spazierganges durch Oświęcim, verbunden mit dem Besuch im Jüdischen Museum, lernten die Teilnehmer*innen das Leben der Einwohner von Oświęcim (Auschwitz), insbesondere der jüdischen Kinder, in der Vorkriegszeit kennen. Sie erfuhren von dem Schicksal der Familie Haberfeld und von der glücklichen Kindheit von Henryk Schönker in Oświęcim (Auschwitz).

Während des Besuchs in der Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau und der Workshops in den Länderausstellungen und in der Schindlers Fabrik in Krakau vertieften die Jugendlichen aus Polen und Deutschland ihr Wissen über die Vernichtung der Juden, die Lebensbedingungen im Ghetto und die Massenverbrechen im Konzentrations – und Vernichtungslager. Sie verglichen die Kriegsschicksale der jüdischen Kinder verschiedener Nationalitäten, der polnischen und der deutschen Kinder. Sie betrachteten ihr damaliges Leben aus der Perspektive der Genfer Erklärung aus dem Jahr 1924, wo in fünf Punkten die Rechte der Kinder auf normale körperliche und geistige Entwicklung festgelegt wurden:

Artikel 1 Das Kind soll in der Lage sein, sich sowohl in materieller wie in geistiger Hinsicht in natürlicher Weise zu entwickeln.

Artikel 2 Das hungernde Kind soll genährt werden; das kranke Kind soll gepflegt werden; das zurückgebliebene Kind soll ermuntert werden; das verirrte Kind soll auf den guten

Weg geführt werden; das verwaiste und verlassene Kind soll aufgenommen und unterstützt werden.

Artikel 3 Dem Kind soll in Zeiten der Not zuerst Hilfe zuteil werden.

Artikel 4 Das Kind soll in die Lage versetzt werden, seinen Lebensunterhalt zu verdienen und soll gegen jede Ausbeutung geschützt werden.

Artikel 5 Das Kind soll in dem Gedanken erzogen werden, seine besten Kräfte in den Dienst seiner Mitmenschen zu stellen

Unter der deutschen Besatzung konnten sich die polnischen Kinder und Jugendlichen nur in einer begrenzten Weise entwickeln. Den jüdischen Kinder und Jugendlichen wurden alle Rechte weggenommen.

Von den Nachkriegsschicksalen der Überlebenden erzählte den Seminarteilnehmer*innen Alwin Meyer, der Autor des Buches „Vergiss deinen Namen nicht – Die Kinder von Auschwitz”. Viele von ihnen blieben ganz alleine auf der Welt und können sich bis heute von den traumatischen Erlebnissen nicht befreien. Ihnen wurden ihre Kindheit, Glück und Liebe geraubt. Sie verloren ihre Familie, ihre Freunde, Liebliingsorte und –gegenstände. Einigen gelang es viele Jahre nach dem 2. Weltkrieg ihre Familienmitglieder wieder zu finden, aber sie konnten keine näheren Beziehungen mehr schließen. Die wurden für immer zerstört.

Die Projektteilnehmer*innen brachten ihre Emotionen und Überlegungen durch die Bildfenster des während des gesamten Seminars gedrehten Films zum Ausdruck. Der durch sie erstellte Film „Kinder von Auschwitz – man darf sie nicht vergessen“ zeigt, wie tief sie durch die Verletzung der grundlegenden Menschenrechte, wie Freiheit, Recht auf Leben, auf körperliche, emotionale und geistige Entwicklung, bewegt wurden. Ein Ausdruck der tiefen Überlegungen und vielen Emotionen, die durch die einzelnen Programmpunkte hervorgerufen wurden, sind auch die Musik für den Film, die während des Seminars durch den deutschen Teilnehmer Finn Scheuble, komponiert wurde, und die Zeichnung von Weronika Olejarz.

Das Seminar wurde aus den Mitteln des Deutsch-Polnischen Jugendwerkes (DPJW) im Rahmen des Projektes „Wege der Erinnerung“ und dank der Unterstützung der Stiftung zum Gedenken an die Opfer des Vernichtungslagers Auschwitz-Birkenau finanziert.

Film „Kinder von Auschwitz – man darf sie nicht vergessen“

<https://www.youtube.com/watch?v=N0oNVfLyGWE>

EN

On the occasion of the 15th anniversary of the cooperation between the International Youth Meeting Centre and the International Forum Burg Liebenzell in Bad Liebenzell (Germany) a meeting of Polish and German youth took place again in Oświęcim. This year's project “Human Rights Yesterday – Human Rights Today” focused on the fate of children

and young people during the Second World War. The idea to deal with this topic was born during the German-Polish meeting in November 2016 after the contemporary witness talk with Lidia Maksymowicz, who was an Auschwitz prisoner as a child and survived.

The six-day seminar began with an analysis of the most important events in connection with the development of National Socialism and the policies of the Third Reich in the occupied territories. During the historical walk through Oświęcim, combined with a visit to the Jewish Museum, the participants* learned about the life of the inhabitants of Oświęcim (Auschwitz), especially Jewish children, in the pre-war period. They learned about the fate of the Haberfeld family and about the happy childhood of Henryk Schönker in Oświęcim (Auschwitz).

During their visit to the Auschwitz-Birkenau Memorial and the workshops in the national exhibitions and in the Schindlers Factory in Krakow, the young people from Poland and Germany deepened their knowledge of the extermination of the Jews, the living conditions in the ghetto and the mass crimes committed in the concentration and extermination camps. They compared the war fates of Jewish children of different nationalities, Polish and German children. They looked at their lives at that time from the perspective of the Geneva Declaration of 1924, which laid down in five points the rights of children to normal physical and mental development:

(1) The child must be given the means requisite for its normal development, both materially and spiritually; (2) The child that is hungry must be fed; the child that is sick must be nursed; the child that is backward must be helped; the delinquent child must be re-claimed; and the orphan and the waif must be sheltered and succored; (3) The child must be the first to receive relief in times of distress; (4) The child must be put in a position to earn a livelihood, and must be protected against every form of exploitation; (5) The child must be brought up in the consciousness that its talents must be devoted to the service of fellow men.

Under the German occupation, Polish children and young people were only able to develop in a limited way. Jewish children and young people were deprived of all their rights.

Alwin Meyer, the author of the book "Don't forget your name – The Children of Auschwitz", told the seminar participants* about the post-war fates of the survivors. Many of them remained all alone in the world and are still unable to free themselves from the traumatic experiences. They were robbed of their childhood, happiness and love. They lost their family, friends, loved ones and objects. Some of them managed to find their family members again many years after the 2nd World War, but they could not establish closer relationships. They were destroyed forever.

The project participants* expressed their emotions and thoughts through the picture windows of the film shot during the entire seminar. The film they made, "Children of Auschwitz – they must not be forgotten", shows how deeply they were moved by the violation of basic human rights, such as freedom, the right to life, to physical, emotional and mental development. The music for the film, composed during the seminar by the German participant Finn Scheuble, and the drawing by Weronika Olejarz are also an expression of the deep reflections and many emotions evoked by the individual items on the programme.

The seminar was financed from the funds of the German-Polish Youth Office (DPJW) as part of the project "Ways of Remembrance" and thanks to the support of the Foundation for the Memory of the Victims of the Auschwitz-Birkenau Extermination Camp.

Film "Children of Auschwitz – one must not forget them"

Available in Polish https://www.youtube.com/watch?v=pWnuATul_f4&t=205s

And in German <https://www.youtube.com/watch?v=N0oNVfLyGWE>

